

Voluntører på Eben Ezer hjemmet i Haifa

af theol. dr. Kai Kjær-Hansen, Århus

Der var engang en mand, som også skreg. Ikke fordi han var gammel. Han skreg i sin tjeneste, i Getsemane have og på Golgatas kors.

For at vi i liv og død kan skribe på ham.

På sin egen måde var denne Jesus *voluntør*.

***Frivilligt* gav han sit liv. For os. Og for sit folk, Israel.**

Helt uden kendskab til *ivrit* kan hun nu ikke være, tænker jeg, da jeg iagttager hende, mens hun sammen med syv andre synger hebraiske sange for menigheden. Hun stirrer i hvert fald ikke hele tiden ned i sangheftet, mens hun synger.

Men helt udlært i hebraisk er hun vist heller ikke. Hun sætter sig i hvert fald sammen med omkring 20 andre i et hjørne af kirkesalen, da præsten begynder på sin prædiken. For at få prædiken oversat til engelsk.

Vi er til gudstjeneste i Elias-kirken i Haifa, hvor også alderdomshjemmet Eben Ezer ligger. En gruppe på 20-25 er gået ind i et tilstødende lokale, for at få prædiken oversat til rumænsk. I denne lutherske menighed har mange en rumænsk oprindelse. Og nogle af de ældre har ikke lært *ivrit*, nyhebraisk så godt, at de kan undvære en oversættelse. Eller skyldes det også, at det nu engang er bedst at få de gode nyheder på sit modersmål? Og vi

andre 45-50 stykker, som kan hebraisk – eller gerne vil lade, som om vi kan det – får prædiken på hebraisk. Den norske præst, Helge Høyland, holder her den anden søndag i august sin første prædiken, efter at han med sin familie har været på ferie i Norge.

Før gudstjenesten var det ikke blevet til meget mere end et jysk »hej«. Ved kirkekaffen efter gudstjenesten blev der rådet lidt bod på det.

Hanne Jensen, af årgang '63, er på en tre ugers ferie i Israel. Den første sabbat tilbringes i Haifa. Af den simple grund, at det er her, hun føler sig mest hjemme i Israel, og har sine venner. Hun har lige afsluttet sit første år på Århus Seminarium. Men fra september 1983 til februar 1984 var hun voluntør på Eben Ezer hjemmet.

Derfor synger hun på hebraisk – men tager prædiken på engelsk. Som voluntør har hun ikke haft mulighed for at gå på et ulpankursus og lære *ivrit*.

Kai Kjær-Hansen

Det var igennem nogen-derkender-nogen-metoden, at Hanne fik kontakt med Eben Ezer hjemmet. Ordet *voluntør* er vel ellers i en israelsk sammenhæng mest forbundet med kibbutz-livet. Men man kan være voluntør i Israel også på andre måder. For Hanne er det forbundet med Eben Ezer hjemmet og arbejdet dér.

– Som voluntør må man være åben, ikke komme med de store krav og være fleksibel, forklarer hun. – Det ligger vel i ordet voluntør. Du kommer frivilligt. Og hun fortsætter med at spille lidt på ordet: Deri ligger vel også, at du kommer med et *villigt* sind.

Hun understreger, at det ikke er nok at arbejde ordentligt 40 timer på alderdomshjem-

met for så at spille et andet liv uden for. – Man må naturligvis være med i det kristne fællesskab. Og stå til regnskab for, hvad man gør.

– Naturligvis kan Eben Ezer hjemmet ikke være tjent med, at voluntørerne bare arbejder på hjemmet, og så tror, at de kan gøre, som det passer dem uden for arbejdstiden. Eben Ezer hjemmet skulle nemlig få ry for, at man her kan få en hurtig flirt med en skandinavisk pige.

Igennem sin præst, og ikke mindst i løbet af konfirmationsforberedelsen, fik Hanne Jensen sin interesse for Israel. Hun kommer nu i IM og KFS. Hun understreger, at det er vanskeligt for hende at finde ud af, hvordan man bedst skal missionere i Israel. – Måske skal det gøres på en anden måde end andre steder, siger hun.

Men hun er sikker på, at der ligger et vidnesbyrd i den måde, man lever på.

– Flere af de ældre her på hjemmet har levet i »kristne« lande i deres ungdom, men aldrig oplevet kristen næstekærlighed. Snarere det modsatte. Forhåbentlig kan de opleve det nu, siger hun.

Mens vi snakker, kommer sabbatens næste »hej«. Det er fra Lisbeth Lundbak, som har en diakonuddannelse fra Dianalund, 1984. I syv måneder har hun nu været voluntør på Eben Ezer hjemmet.

Også Lisbeth, der er født i 1961, fik kontakt med alderdomshjemmet gennem andre, der kendte det. Når hun har været her endnu en måned, rejser hun hjem.

Begge piger understreger, at de langs ad vejen har skullet bearbejde visse ting i deres eget sind. Lisbeth: – Jeg vil gerne være med til at give dem et så godt liv som muligt på deres gamle dage. Men i begyndelsen var jeg overrasket over deres reaktioner.

Med lidt besvær får jeg halet ud af hende, hvad hun især tænker på:

– I begyndelsen var det svært at forstå, at de ældre brokkede sig over, at maden f.eks. ikke smagte, som de syntes, den skulle. Når flere af dem har været igennem så meget i deres ungdom, troede jeg, at de ville være meget tilfredse. Her er jo rigeligt med mad. Men når man tænker sagerne igennem og tænker på, hvor meget de har været igennem, begynder man at forstå og ac-

ceptere lidt mere den måde, de reagerer på.

Heller ikke Lisbeth har haft mulighed for at gå på ulpankursus. For arbejdet blandt de ældre er det da heller ikke bydende nødvendigt, at man kan hebraisk. – Men der kommer pårørende, der kun forstår hebraisk, forklarer hun. Af den grund ville det være en fordel at kunne lidt mere end det, man samler op hen langs ad vejen.

Hun håber, at det kan virkeliggøres, hvis hun senere skulle vende tilbage til Eben Ezer hjemmet.

Om hun kunne tænke sig at arbejde der i længere tid?

Hun smiler, da jeg spørger hende om det. Men smilet røber vist et »ja«.

På mig gør det et eget indtryk at møde nogle af de ældre

kristne jøder til gudstjeneste i Elias-kirken. Hver gang kommer jeg til at tænke på Paulus' ord om, at Gud udvalgte »det for verden ringe, og det foragtede, det, der ikke var noget ...«

Og indtryk gør det at høre de skrig, som af og til kommer fra et af værelserne på Eben Ezer hjemmet. Skrig fra ældre mennesker, der er afkræftede og døden nær, kan man vel også høre andre steder.

Men her gør det nu alligevel sit eget indtryk. For hvilke lidelser ligger der ikke bag disse skrig, hvilke u-menneskelige ting er der ikke påført nogle af disse gamle jøder. Måske har de, mens de var rørige, haft kræfter til at fortrænge nogle af disse ting, som de var udsat for i deres ungdom. Men nu vælder nogle af disse ting frem – og må have afløb.